

Samenvatting

MTB stopt per 1 januari 2019 met haar ophaalservice voor grof huishoudelijk afval. Per die datum neemt Stadsbeheer Maastricht die service tijdelijk over, voor ongeveer een jaar. In die tijdelijke periode wordt een nieuw (liefst regionaal) ophaalsysteem voor grof huishoudelijk afval opgezet, dat meer dan voorheen aandacht besteedt aan hergebruik en recycling van grof huishoudelijk afval. In de tijdelijke periode hanteert Stadsbeheer Maastricht zo veel mogelijk de regels en tarieven die MTB op dit moment toepast.

Beslispunten

- Instemmen met de tijdelijke invoering van het ophaalsysteem voor grof huishoudelijk afval door Stadsbeheer Maastricht, startend 1 januari 2019.
- Instemmen met het in 2019 door Stadsbeheer Maastricht hanteren van de MTB-tarieven 2018 voor de ophaalservice (inclusief kortingsregeling voor ouderen en gehandicapten). Zie 2^e kolom in de tabel van paragraaf 3.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 18 december 2018:

Conform.

1. Aanleiding

Grof huishoudelijk afval (GHA) kan door inwoners van Maastricht worden gebracht naar de regionale milieuparken van de Gemeenschappelijke Regeling Geul en Maas. Inwoners kunnen echter ook, tegen betaling, GHA aan huis laten afhalen door MTB. Per 1 januari 2019 stopt MTB met die ophaalservice.

2. Context

De raad heeft in 2016 de ambitie vastgelegd om in 2030 het huishoudelijk afval van inwoners van Maastricht voor 100% te hergebruiken of te recyclen: “Maastricht Afvalloos 2030”. Dat wil zeggen: geen restafval meer dat verbrand wordt in afvalverbrandingsinstallaties, waardoor waardevolle grondstoffen verloren gaan. Om die ambitie waar te maken is beleid gemaakt om het aanbieden van restafval te beperken en om hergebruik en recycling van huishoudelijk afval voor inwoners te faciliteren (o.a. via milieuperrons en milieuparken).

In die context past ook een voorziening om GHA bij inwoners aan huis – tegen betaling – op te halen. Die ophaalservice wordt al geruime tijd via MTB uitgevoerd. Zowel de ophaalkosten als de verwerkingskosten van het GHA worden door MTB in rekening gebracht bij de inwoners die gebruik maken van de ophaalservice. Voor oudere (65+) en/of gehandicapte inwoners wordt een deel van de ophaalkosten gecompenseerd vanuit de budgetten van Sociaal (post subsidie ouderen wijkzorg). Dit omdat de voorziening in eerste instantie ook vanuit een sociale doelstelling is opgezet, als onderdeel van de zogenaamde “klussenservice” voor inwoners.

Van de MTB-ophaalservice wordt tot nu toe relatief weinig gebruik gemaakt: over de afgelopen jaren gemiddeld 600 keer per jaar (ongeveer 1% van de Maastrichtse huishoudens).

MTB heeft aangegeven per 1 januari 2019 de ophaalservice te beëindigen. Met als hoofdreden het feit dat de service niet meer gegarandeerd kan worden, wegens een toenemend gebrek aan uitvoerend personeel uit de doelgroepen. Daarnaast speelt mee dat het een niet kostendekkende activiteit betreft, die overigens via afdekking van het totale exploitatietekort van MTB door de drie aandeelhoudende gemeenten alsnog gefinancierd wordt.

3. Gewenste situatie

De gewenste situatie vanaf 2020 is een operationele en duurzame ophaalvoorziening voor Grof Huishoudelijk Afval, meer dan voorheen gericht op hergebruik en recycling van het ingezamelde

afval. Voor het jaar 2019 is een tijdelijke invulling van de MTB-ophaalservice door Stadsbeheer (SB) gewenst. Dit collegevoorstel gaat over die tijdelijke invulling in 2019.

In het raadsvoorstel 128-2018, “Op weg naar Afvalloos Maastricht in 2030; stadsbrede aanpassing van het inzamelsysteem voor huishoudelijk afval” dat momenteel in procedure is¹, is opgenomen dat er - nu MTB stopt met de ophaalservice - een tweetrapsraket aan de orde is:

1. Tijdelijke overname van de ophaalservice door SB: 2019 en mogelijk een deel van 2020, tot stap 2 hieronder operationeel is.
2. Nieuwopzet van een liefst regionale ophaalservice (Maastricht-Meerssen-Valkenburg aan de Geul), die meer dan voorheen op hergebruik en recycling van GHA is gericht (passend bij “Maastricht Afvalloos 2030”).

De tijdelijke overname door SB is nodig om de periode te overbruggen tussen het stoppen van MTB en het operationeel worden van een nieuwe regionale ophaalservice. In die tijdelijke periode wordt de nieuwe regionale ophaalservice verder uitgewerkt: afstemming tussen de drie gemeenten, maken van een business case, eventuele aanbestedingen, regelen van hergebruiks- en recyclingscapaciteit, bestuurlijke besluitvorming, etc..

Bij de invulling van stap 1 is uitgangspunt dat door SB zo veel mogelijk de methodiek wordt toegepast die door MTB in de afgelopen jaren is gehanteerd. Dit om de veranderingen voor de inwoners bij de tijdelijke invulling van de ophaalservice door SB zo klein mogelijk te houden. Op een beperkt aantal onderdelen wordt daar gemotiveerd van afgeweken, zie onderstaande tabel. Grotere veranderingen komen (mogelijk) aan de orde bij invoering van de nieuwe regionale ophaalservice onder stap 2.

Uitvoering MTB t/m 2018	Tijdelijke uitvoering door SB in 2019	Toelichting
Haalsysteem op afroep, verwerkingstijd twee weken na aanmelding.	Haalsysteem op afroep, verwerkingstijd twee weken na aanmelding.	MTB werkt via telefonische aanmelding. SB gaat werken via digitale aanmelding (Digid), met als achtervang een telefoonservice.

¹ College 6 november 2018; informatieronde raad 27 november 2018, stadsronde 11 december 2018, raadsronde 29 januari 2019, raadsvergadering 12 februari 2019.

		De verwerkingstijd is onder voorbehoud van ongeveer hetzelfde aantal gebruikers van de ophaalservice als MTB had.
Waar nodig GHA halen in huis bij inwoners.	Halen van GHA voor de deur van de inwoners.	MTB haalt GHA desgewenst in huis op. SB: GHA dient door de inwoner voor zijn/haar huis op het trottoir aangeboden te worden en hij/zij dient bij het ophalen aanwezig te zijn (tijdvenster wordt door SB aangegeven). Ophalen in huis doet SB niet, met name wegens risico's t.a.v. aansprakelijkheden (beschadigingen/vermeende diefstal) en hygiëne.
Standaard ophaaltarief: € 25,50 per medewerker per uur.	Standaard ophaaltarief: € 25,50 per medewerker per uur.	Dit is een niet kostendekkend tarief.
Ophaaltarief met korting voor ouderen en/of gehandicapten: € 10,80 per medewerker per uur.	Ophaaltarief met korting voor ouderen en/of gehandicapten: € 10,80 per medewerker per uur.	De kosten van het ophaaltarief met korting (verschil tussen standaardtarief en kortingtarief) worden betaald door Sociaal (post subsidie ouderen wijkzorg).
Verwerkingstarief GHA: € 0,19 per kg incl. BTW. Starttarief is € 19,00 (100 kg of minder), daarna per 20 kg € 3,80 incl. BTW extra.	Verwerkingstarief GHA: € 0,19 per kg incl. BTW. Starttarief is € 19,00 (100 kg of minder), daarna per 20 kg € 3,80 incl. BTW extra.	Dat is een niet kostendekkend tarief. En een tarief dat hoger ligt dan het vastgestelde poorttarief bij milieupark Het Rondeel voor 2019 (€ 0,16 per kg; daar is echter nog geen verhoogde afvalbelasting aan toegerekend en ook nog geen verhoogd verwerkingstarief GHA).
Verwerkingstarief Koel- en vriesapparatuur: € 35,00 incl. BTW voor één of meer apparaten.	Verwerkingstarief Koel- en vriesapparatuur: € 35,00 incl. BTW voor één of meer apparaten.	Dit tarief ligt boven het tarief voor koel- en vriesapparatuur bij alle regionale milieuparken van de GR Geul en Maas (nultarief).

Afvoer naar erkende verwerkers met beperkte nascheiding.	Afvoer naar erkende verwerkers met beperkte nascheiding.	
--	--	--

NB: bovengenoemde tarieven (tweede kolom) moeten formeel nog vastgesteld worden in de gemeentelijke tarieventabel. Een voorstel daarvoor wordt begin 2019 aan de raad voorgelegd. Tussen 1 januari 2019 en genoemde vaststelling van de aangepaste tarieventabel zal SB alvast de tarieven uit de tweede kolom hanteren.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De tijdelijke ophaalservice levert ten opzichte van de huidige MTB-ophaalservice geen extra effect op wat betreft duurzaamheid. De nieuwe, liefst regionale ophaalservice per 2020 draagt wél extra bij aan duurzaamheid: dan zal meer dan voorheen op hergebruik en recycling gestuurd worden.

5. Effect op de openbare ruimte

In zijn algemeenheid zal een ophaalservice voor GHA positief bijdragen aan de openbare ruimte door minder afvaldump.

6. Personeel en organisatie

SB zal de ophaalservice in de overbruggingsperiode deels met eigen personeel, deels via inzet van arbeidskrachten met afstand tot de arbeidsmarkt (Stadsbeheer = leerwerkbedrijf) uitvoeren. Mocht dat onverhoopt niet lukken, dan worden uitzendkrachten ingeschakeld.

7. Informatiemanagement en automatisering

Voor de tijdelijke ophaalservice zal – zo veel mogelijk gebruik makend van al bestaande opties – een aanmeldsysteem, een administratief systeem en een financieel systeem opgezet worden. Voor de aanmeldprocedure wordt primair uitgegaan van een systeem dat via Digid werkt. Omdat inwoners soms moeite met digitale aanmelding ondervinden (o.a. een deel van de ouderen en laaggeletterden), wordt als achtervang een telefonische aanmeldmogelijkheid geregeld.

8. Financiën

De ophaalservice is in de tijdelijke situatie niet kostendekkend (dat was het bij MTB ook niet). Naar raming is – uitgaande van hetzelfde aantal gebruikers van de service – sprake van ongeveer € 77.000 aan kosten en ongeveer € 38.000 aan inkomsten. Per saldo wordt over 2019 een tekort van ongeveer € 39.000 euro verwacht. Die kosten zullen op de vastgestelde afvalbegroting 2019 worden geboekt, budget uitwerking beleidsplan huishoudelijk afval 2016-2020. Voorheen (tot en met 2018)

werd het tekort op de MTB-ophaalservice gedekt via afdekking van het totale exploitatietekort van MTB door de drie aandeelhoudende gemeenten.

De kosten van het ophaaltarief met korting voor ouderen en gehandicapten (verschil tussen standaardtarief € 25,50 per uur en kortingstarief € 10,80 per uur = € 14,70 per uur) wordt uit budgetten van Sociaal betaald (post subsidie ouderen wijkzorg, ter hoogte van maximaal € 35.000). SB declareert de daadwerkelijk gemaakte kosten voor het kortingstarief op uurbasis bij Sociaal. Voor het nieuwe, liefst regionale, ophaalsysteem zal in de begroting 2020 een raming worden opgenomen. Dan zal ook worden afgewogen of vanuit Sociaal nog een budget wordt ingebracht voor een kortingstarief voor ouderen en/of gehandicapten.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing. SB gaat de ophaalservice zelf uitvoeren.

Bij de uitwerking van het nieuwe, liefst regionale, model zal worden bekeken of daar wél aanbesteding aan de orde is.

10. Participatie tot heden

In de Afvalproef (intensieve burgerparticipatie in 2016/2017, in het kader van “Maastricht Afvalloos 2030”) was GHA één van de beproefde afvalsoorten. Daarbij is meermaals gevraagd om een servicegericht en goed werkend haalsysteem voor GHA.

11. Voorstel

- Instemmen met de tijdelijke invoering van het ophaalsysteem voor grof huishoudelijk afval door Stadsbeheer Maastricht, startend 1 januari 2019.
- Instemmen met het in 2019 door Stadsbeheer Maastricht hanteren van de MTB-tarieven 2018 voor de ophaalservice (inclusief kortingsregeling voor ouderen en gehandicapten). Zie 2^e kolom in de tabel van paragraaf 3.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Het ophaalsysteem wordt per 1 januari 2019 ingevoerd. En het systeem zal draaien tot er een nieuw, liefst regionaal, systeem met meer aandacht voor recycling en hergebruik voor in de plaats komt (naar verwachting begin 2020).